

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/66/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814202638
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7814202638.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol. s r.o. advokátskou kanceláriou, IČO: 35 855 673, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, a adresou pre doručovanie Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, proti žalovanému E. S., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., toho času Ú. O. X.M. Z. D. F., Y. X, XXX XX E., o zaplatenie 463,76 € istiny s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Dodatku k Zmluve o pripojení A6237253 zo dňa 30.03.2012, uvedená v bode 2.5 Dodatku, podľa ktorej: "V prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nie len nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti, neumožnenie zriadenia pripojenia služieb Orange Doma v odbernej jednotke, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti Dodatku OD pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 101,00 €. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samostatným porušením povinností Účastníka a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška predstavuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti." je neprijateľná zmluvná podmienka.

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Dodatku k Zmluve o pripojení A6244010 zo dňa 03.04.2012, uvedená v bode 2.5 Dodatku, podľa ktorej: "V prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nie len nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti, neumožnenie zriadenia pripojenia služieb Orange Doma v odbernej jednotke, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti Dodatku OD pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 181,00 €. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samostatným porušením povinností Účastníka a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška predstavuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti." je neprijateľná zmluvná podmienka.

Zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi 181,76 € istiny s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 30.01.2016 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 463,76 € istiny spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 30.11.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Poukázal na skutočnosť, že so žalovaným uzavrel dňa 30.03.2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A6237253, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky, a dňa 03.04.2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A6244010, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. Žalobca v zmysle predmetných zmlúv vypožičal žalovanému 2 ks SIM kariet, ktoré žalovanému umožňovali využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom, SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla. Žalovaný si bol v zmysle Dodatku k Zmluve č. A6237253 a Dodatku k Zmluve č. A6244010 vedomý, že mobilné telefóny / telekomunikačné zariadenia Huawei B260 Flybox 3G Router a Samsung Galaxy S Plus sú mu predávané za ceny uvedené v článku 1 bode 1.3 Dodatkov, ktorých výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskými (trhovými) cenami a poskytnutými zľavami, len z toho dôvodu, že žalovaný sa zaviazal užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatkoch, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že žalobcovi vznikla škoda (minimálne v rozsahu zliav zo spotrebiteľských cien mobilných telefónov / telekomunikačných zariadení). Preto si žalobca, okrem nezaplatených cien za poskytnuté služby za obdobie 2012/07 - 2012/09 vo výške 181,76 €, uplatnil aj náhradu škody vo výške 101,00 € za telekomunikačné zariadenie Huawei B260 Flybox 3G Router a vo výške 181,00 € za telekomunikačné zariadenie Samsung Galaxy S Plus, t.j. spolu vo výške 282,00 €. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnými cenami telekomunikačných zariadení a ich akciovými cenami, teda predstavuje škodu, ktorú žalovaný žalobcovi spôsobil tým, že získal telekomunikačné zariadenia za ceny zvýhodnené oproti cenám trhovým tak, že sa podpisom Dodatkov zaviazal používať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby.

Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 15.11.2012 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu náhrady škody za mobilný telefón / telekomunikačné zariadenie a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou pohľadávky.

Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami, článok 11, bod 11.14, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 30.11.2012. Žalovaný takto dlhuje žalobcovi sumu za neuhradené služby vo výške 181,76 € a sumu zodpovedajúcu uplatnenej škode vo výške 282,00 €, t.j. celkom sumu 463,76 €.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe žalobcu, odkazujúc na ustanovenie § 42 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, podľa ktorého má podnik právo na zaplatenie ceny za poskytovanie verejných služieb podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia, poukázal na skutočnosť, že uvedená obligatórna podmienka nebola splnená, nakoľko žalobca mu pokus o pokonávku doručoval na adresu trvalého pobytu v rozpore s uzavretou zmluvou o poskytovaní verejných služieb, kde bola na zasielanie písomností, vyúčtovania a upomienok zmluvne dohodnutá iná adresa. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na náhradu škody žalovaný uviedol, že nie je splnený ani jeden predpoklad tejto škody. Bolo povinnosťou žalobcu predložiť buď odstúpenie od zmluvy alebo iný dôkaz o tom, že došlo k jej ukončeniu pred uplynutím doby viazanosti, pokiaľ si náhradu škody uplatňuje aj z dôvodu, že žalovaný nezotrval v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby. Žalovaný ďalej namietol aj samotný vznik škody, pričom zdôraznil, že aj keby bol z jeho strany splnený predpoklad protiprávneho úkonu (zavinené nezotrvanie v zmluvnom záväzku po určitú dobu), k uvedenej škode by nedošlo, pretože za

škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobcu tento predal mobilný telefón a telekomunikačné zariadenie za nižšiu ako skutočnú cenu, a teda dôvodom zmenšenia majetku žalobcu by nebol tento protiprávny úkon, ale samotná kúpna zmluva, ktorú žalobca dobrovoľne uzatvoril so žalovaným a na základe ktorej žalovanému odpredal mobilný telefón a telekomunikačné zariadenie za dohodnutú kúpnu cenu. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou zariadenia a mobilného telefónu tak nie je následkom protiprávneho úkonu žalovaného, ale je výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným. Žalobca nepreukázal, že by boli splnené zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu, ani výšku uplatnenej škody. Žalovaný preto navrhol, aby súd žalobu žalobcu zamietol.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa ustanovenia § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

- a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
- b) sociálneho zabezpečenia,
- c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
- d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e) konania o dedičstve,
- f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,
- i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku vo výške 463,76 €, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. A6237253 zo dňa 30.03.2012 (ďalej len „Zmluva o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012“) a Dodatku k Zmluve o pripojení č. A6237253 zo dňa 30.03.2012 (ďalej len „Dodatok zo dňa 30.03.2012“), vyplýva, že Zmluva o poskytovaní verejných služieb bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, vrátane Dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb Internet na doma Mini+ za zľavnený mesačný paušálny poplatok vo výške 9,55 € s DPH a odpredané zariadenie huawei B260 Flybox 3G Router za 49,00 € s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 101,00 €. Na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb bolo žalovanému priradené telefónne číslo.

Z faktúry č. 2159922139 zo dňa 16.07.2012, splatnej dňa 30.07.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 36,79 € z titulu mesačných poplatkov za služby, viažucích sa k telefónnemu číslu priradenému žalovanému na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012.

Z faktúry č. 2163393623 zo dňa 16.08.2012, splatnej dňa 30.08.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 9,55 € z titulu mesačných poplatkov za služby, viažucích sa k telefónnemu číslu priradenému žalovanému na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012.

Z faktúry č. 2166880666 zo dňa 16.09.2012, splatnej dňa 30.09.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 3,98 € z titulu mesačných poplatkov za služby, viažucích sa k telefónnemu číslu priradenému žalovanému na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012.

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. A6244010 zo dňa 03.04.2012 (ďalej len „Zmluva o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012“) a Dodatku k Zmluve o pripojení č. A6244010 zo dňa 03.04.2012 (ďalej len „Dodatok zo dňa 03.04.2012“), vyplýva, že Zmluva o poskytovaní verejných služieb bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, vrátane Dodatku, ktorého obsahom boli dohodnuté účastnícke programy Volania do všetkých sietí 200+ a Volania svojim Víkend+ s dojednanými službami a s priradeným telefónnym číslom, odpredaný mobilný telefón Samsung Galaxy S Plus za 119,00 € s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 181,00 €.

Z faktúry č. 2159923689 zo dňa 16.07.2012, splatnej dňa 30.07.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 87,74 € z titulu mesačných poplatkov za služby, viažucich sa k telefónnemu číslu priradenému žalovanému na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012.

Z faktúry č. 2163394048 zo dňa 16.08.2012, splatnej dňa 30.08.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 38,39 € z titulu mesačných poplatkov za služby, viažucich sa k telefónnemu číslu priradenému žalovanému na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012.

Z faktúry č. 2166880967 zo dňa 16.09.2012, splatnej dňa 30.09.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 3,98 € z titulu mesačných poplatkov za služby, viažucich sa k telefónnemu číslu priradenému žalovanému na základe Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012.

Z faktúry č. 2163393697 zo dňa 16.08.2012, splatnej dňa 30.08.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 1,33 € z titulu upomienky.

Z Pokusu o pokonávku zo dňa 15.11.2012 vyplýva, že žalobca k uvedenému dňu evidoval voči žalovanému splatnú pohľadávku, ktorá vznikla neuhradením riadne vyúčtovanej ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby za zúčtovacie obdobie 2012/07 vo výške 124,53 €, za zúčtovacie obdobie 2012/08 vo výške 49,27 € a za zúčtovacie obdobie 2012/09 vo výške 7,96 €, a teda celková pohľadávka za poskytnuté elektronické komunikačné služby tak predstavovala 181,76 €. Žalobca zároveň upozornil žalovaného, že z dôvodu porušenia zmluvných povinností je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu / náhradu škody v celkovej výške 282,00 € a poplatok za mimosúdne vymáhanie vo výške 37,10 €. Pohľadávku v celkovej výške 500,86 € žiadal uhradiť najneskôr do 29.11.2012. Z pripojenej fotokópie poštovej obálky vyplýva, že zásielka obsahujúca predmetný pokus o pokonávku, doručovaná žalovanému, sa vrátila žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote.

Súd sa ďalej oboznámil aj so Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. účinnými od 1. januára 2012 (ďalej len „Všeobecné podmienky“).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne, v časti uhradenia poplatkov za služby, tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, dôvodná, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti o zaplatenie zmluvných pokút žaloba nie je dôvodná, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

Nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za služby sa opiera o Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012, jej Dodatok zo dňa 30.03.2012, Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012 a jej Dodatok zo dňa 03.04.2012, vrátane Všeobecných podmienok, o faktúry za poskytnuté služby a o ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom do 31. augusta 2012, t.j. v čase uzavretia predmetných Zmlúv o poskytovaní verejných služieb a ich Dodatkov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“).

Podľa ustanovenia § 43 ods. 12 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, umlúv o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou

zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 8 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Medzi účastníkmi boli uzatvorené Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, vrátane Dodatkov, ktorých súčasťou boli aj Všeobecné podmienky. Na základe uzatvorených Zmlúv o poskytovaní verejných služieb a ich Dodatkov žalobca poskytoval žalovanému dohodnuté programy služieb, avšak ten cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti ani v dodatočne poskytnutej lehote na plnenie nezaplatil. Súd preto z titulu nedoplatku na vyfakturovaných poskytnutých službách priznal žalobcovi plnenie vo výške 181,76 € a žalovaného zaviazal úhradou dlžnej sumy, predstavujúcej cenu za poskytnuté verejné telekomunikačné služby.

Výrok o úrokoch z omeškania sa opiera o ustanovenie § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmlúv o poskytovaní verejných služieb a ich Dodatkov (ďalej len „Občiansky zákonník“), v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Súd v súlade s citovanou právnou úpravou priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 30.01.2016, t.j. odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby s prílohami žalovanému, do zaplataenia, keďže žalobca v konaní nepreukázal, že faktúry za poskytnuté telekomunikačné služby či pokus o pokonávku zo dňa 15.11.2012 doručil žalovanému pred týmto dátumom, najmä ak z uplatnených faktúr a predmetného pokusu o pokonávku zároveň vyplýva, že žalobca ich žalovanému v rozpore s dojednaním o adrese na zasielanie písomností v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012 doručoval na inú, než určenú adresu, a preto súd žalobu ohľadom úrokov z omeškania v prevyšujúcej časti zamietol.

Súd dospel k záveru, že v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 101,00 € s príslušenstvom (s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2012 do zaplataenia) a zmluvnej pokuty vo výške 181,00 € s príslušenstvom (s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2012 do zaplataenia) žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

Podľa ustanovení § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 17C/23/2010-65 zo dňa 13.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/137/2010 zo dňa 29.06.2011 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov č. k. 17C/112/2010-35 zo dňa 16.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k.

18Co/136/2010 zo dňa 09.05.2011. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 7C/119/2011 zo dňa 31.10.2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11C/184/2011-82 zo dňa 26.10.2011 a iné).

Podľa ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSŤ / Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o

ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Podľa ustanovení § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku:

(3) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

(4) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Zmluvná podmienka uvedená v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení A6237253 zo dňa 30.03.2012, ako aj zmluvná podmienka uvedená v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení A6244010 zo dňa 03.04.2012 sú neprijateľnými podmienkami. Preto súd podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku uviedol neprijateľné zmluvné podmienky vo výroku rozsudku, nakoľko nepriznal žalobcovi požadované plnenie z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok, a to zmluvných pokút.

Zmluvná podmienka dohodnutá v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení A6237253 zo dňa 30.03.2012, aj zmluvná podmienka dohodnutá v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení A6244010 zo dňa 03.04.2012 sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvných pokút, ktoré boli vyhlásené za neprijateľné, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy o poskytovaní verejných služieb sa líšia svojím obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, programe služieb, aktivovaných službách, výške zľavnených mesačných paušálnych poplatkov, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012 zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 101,00 € a Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012 vo výške 181,00 € za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovaného, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmlúv. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnuté zmluvné podmienky navyše zaväzujú žalovaného zaplatiť zmluvné pokuty počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaný porušil zmluvy hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvné pokuty teda neboli odstupňované, ale mali sa uplatniť v plných výškach pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmlúv do uplynutia 24 mesiacov. Takéto dojednania sú v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvných pokút v úhrnnej výške 282,00 € (101,00 € + 181,00 €), keďže si ich uplatňoval na základe neprijateľných zmluvných podmienok.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárové zmluvy, kde zmluvné pokuty boli zapracované v texte zmlúv a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvné vzťahy v prípade, že sa rozhodol zmluvy uzavrieť. Zmluvné podmienky, a to zmluvné pokuty, neboli individuálne dojednané. Vzhľadom na to, že zmluvné pokuty postihovali žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takéto zmluvné podmienky boli neprijateľné, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvných pokút.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednaní a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednania o zmluvných pokutách považoval za neprijateľné zmluvné podmienky aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaných dojednaní zmluvných pokút (v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nie len nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti, neumožnenie zriadenia pripojenia služieb Orange Doma v odbernej jednotke, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti Dodatku OD pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti)), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvné pokuty v dohodnutých výškach za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutých zmluvných pokút. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednania vnášajú do týchto právnych vzťahov neprimeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.03.2012 aj v Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 03.04.2012 sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a preto sú podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 101,00 € a zmluvnej pokuty vo výške 181,00 €, spolu zmluvných pokút v úhrnej výške 282,00 €, z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľné zmluvné podmienky uplatňované v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Nakoľko žalobca bol úspešný na 39 % v pomere k celku a žalovaný bol úspešný na 61 % v pomere k celku, súd v konečnom dôsledku nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov, keďže úspech žalovaného presiahol úspech žalobcu a žalovaný si v konaní náhradu trov neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.